

Łódź, 20.03.2024 r.

dr hab. Aldona Domańska, prof. UŁ
Katedra Prawa Konstytucyjnego
WPiA UŁ

RECENZJA

osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne w dziedzinie nauk społecznych oraz innych istotnych aktywności naukowych dra Wojciecha Mojskiego sporządzona w postępowaniu o nadaniu stopnia doktora habilitowanego

I.

Podstawa sporządzenia recenzji

Uchwałą nr 374.I/2024 Rady Naukowej Instytutu Nauk Prawnych Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z dnia 17 stycznia 2024 powołana została komisja habilitacyjna w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu dr Wojciechowi Mojskiemu w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie nauki prawne, Pismem z dnia 17.01.2024 r. (WPiP -5/2024) poinformowana zostałam, iż powołana zostałam na recenzenta w wyżej wskazanej Komisji habilitacyjnej.

Wykonując powyżej wskazaną uchwałę w związku z art. 221 ust. 5 i 8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. – Dz. U. z 2023 r. poz. 742e zm.), przedkładam – zgodnie ze swoją powinnością – ocenę osiągnięć naukowych dr. Wojciecha Mojskiego i jego aktywności naukowej z **jednoznacznie pozytywnym wnioskiem co do spełnienia przez niego wymagań określonych w art. 219 ust. 1 tej ustawy.**

II.

Ocena osiągnięcia naukowego wskazanego jako podstawa ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Art. 219 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. – Dz. U. z 2023 r. poz. 742e zm.) wskazuje, że stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która: (...) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej ust. 2 pkt 2 lit. A ustawy. Jako główne osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego Pan dr Wojciech Mojski wskazał monografię *Kryzys konstytucyjny. Zagadnienia teorii konstytucji*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2023, ss.226, ISBN 978-83-227-9705-1.

Przywołana publikacja jest bardzo ciekawą i wartościową pozycją na polskim rynku wydawniczym. Z całą pewnością jest ona dedykowana szerokiemu kręgowi odbiorców, a Autor w jej treści analizuje aktualne zagadnienia.

Wybór tematu opracowania wskazanego jako główne osiągnięcie naukowe należy ocenić pozytywnie. Na skutek zmian politycznych w Polsce zaistniałych po 2015 r., a skutkujących licznymi deformacjami prawnymi w przestrzeni publicznej pojawił się termin „kryzys konstytucyjny”. Przyjąć można, że niestety na trwałe już zagościł w dyskursie politycznym i prawnym. Niestety podobne zjawiska zaczęły występować także w innych państwach co pozwala przyjąć, że stan owego kryzysu nie jest charakterystycznym zjawiskiem dla polskiego systemu ustrojowego. Tym bardziej słusznym było podjęcie badań nad tym zagadnieniem i jego mechanizmami. Podkreślić należy, że w ostatnich latach powstało wiele opracowań analizujących konkretne przypadki deformacji ustroju, naruszeń postanowień Konstytucji RP, ale nikt nie pokusił się o dokonanie teoretycznej analizy zjawiska noszącego miano „kryzysu konstytucyjnego”. Prowadzone przez Autora badania pozwoliły nie tylko wyjaśnić to zjawisko, ale także zdiagnozować powody wystąpienia kryzysu, mechanizmy mu sprzyjające oraz co bardzo ważne stworzyć kilka teoretycznych modeli pokryzysowej naprawy ustroju. Stąd też należy pozytywnie ocenić wybór tematu monografii i podkreślić, że dzięki teoretycznemu ujęciu ilustrowanemu jedynie praktyką ostatnich lat monografia jest nie tylko aktualna w swej treści, ale wypełnia ona lukę w literaturze z zakresu prawa konstytucyjnego. Może być także cennym materiałem naukowym dla politologów, historyków, ale także lekturą obowiązkową dla polityków.

Celem badawczym recenzowanego osiągnięcia naukowego, jaki wskazuje Autor było modelowe spojrzenie na sytuację kryzysu konstytucyjnego, a także dokonanie syntezy jej modelowych determinantów. Aby zrealizować ten cel Habilitant stawia kilka pytań badawczych: 1. czym jest kryzys konstytucyjny i jakie są teoretyczne cechy charakterystyczne dla takiej sytuacji ustrojowej?, 2. jakie czynniki teoretyczne wpływają na wystąpienie kryzysu?, 3. jakie modelowe mechanizmy ustrojowe skutkują powstaniem i utrzymaniem kryzysu?, 4.

jakie są skutki ustrojowe takiej sytuacji?, 5. kiedy i w jakiej formie możliwa jest sanacja ustroju państwa po zakończeniu kryzysu? Tak postawionym badaniom odpowiada systematyka monografii. Autor słusznie w pierwszej kolejności identyfikuje zjawisko jakim jest kryzys konstytucyjny, by następnie wskazać kolejno jego uwarunkowania, mechanizmy i następstwa. Tak skonstruowany teoretyczny model pozwala następnie na przedstawienie sposobów sanacji ustroju. Słusznie swe rozważania kończy przedstawieniem studium przypadku – polskiego kryzysu konstytucyjnego. Kompozycja, zakres tematyczny poszczególnych rozdziałów nie budzą wątpliwości. Kolejne części następują po sobie logicznie pozwalając czytelnikowi na zgłębianie zagadnień teorii konstytucji w zakresie problemu kryzysu konstytucyjnego.

Aby odpowiedzieć na postawione pytania badawcze Autor zastosował kilka metod. Wiodącą jest metoda teoretycznoprawna, co znajduje swoje uzasadnienie w określonych celach badawczych. Skoro Habilitant zamierzał dokonać analizy zjawiska kryzysu konstytucyjnego z punktu widzenia teoretycznego taki wybór metody badawczej jawi się jako słuszny. Posiłkowo Autor wykorzystał metody historyczną oraz prawnoporównawczą. Rozważania o charakterze komparatystycznym oraz historycznym nie są skupione w oddzielnym rozdziale lecz przewijają się w rozważaniach, przez co wzbogacają treść monografii. Pozytywnie należy także ocenić wykorzystanie metody case study (studium przypadku), która pozwoliła scharakteryzować zaistniały w polskim systemie ustrojowym kryzys.

Dzieło otwiera Wstęp, w którym Autor wprowadza czytelnika w bardzo trudną, ale też interesującą problematykę. Pozytywnie należy ocenić, że właśnie w tej części przedstawiony został modelowy (idealny) stan ustrojowy, dzięki czemu zrozumiałym staje się jakie odstępstwo od niego może skutkować wystąpieniem kryzysu. Identyfikując pojęcie kryzysu (rozdział I) Autor wnioskuje, że jest to nadzwyczajnie negatywna i nieprzewidziana przez normy konstytucji sytuacja ustrojowa, powstająca w wyniku kwalifikowanych, umyślnych i niekonstytucyjnych działań lub zaniechań konkretnych osób. Zgodzić należy się z poglądem, że skutkiem ustrojowym owych działań są dysfunkcje konstytucyjne. To zaś powoduje nierealizowanie w praktyce ustrojowej państwa bardzo ważnych funkcji konstytucji, przede wszystkim prawnej, ale także aksjologicznej i organizacyjnej. Autor dostrzega także problem wystąpienia stopniowości kryzysu konstytucyjnego. Analizując to zagadnienie porusza bardzo trudny temat „złej wiary” osób podejmujących niewłaściwe działania ustrojowe, zwłaszcza w przypadku, jeśli tą „złą wiarą” nacechowane jest podejście interpretatora stosowanych norm (str. 45 i n.). O ile w aspekcie dyskursu akademickiego takie rozważania są bardzo interesujące, o tyle w kategorii praktyki i

próby zabezpieczenia ustroju na przyszłość trudno mi jest sobie wyobrazić instytucję eliminującą taki stan.

W dalszej części monografii Autor poddał szczegółowej analizie teoretycznej okoliczności ustrojowe, które warunkują możliwość i stopień ryzyka wystąpienia kryzysu konstytucyjnego. Przekonującą jest koncepcja, że najważniejsze czynniki związane są z niekonstytucyjnym postępowaniem inicjatorów kryzysu, czemu sprzyja tzw. „moment kryzysowy” i wsparcie grup społecznych i politycznych. Wydaje się, że Autor nie dostrzega jeszcze jednego bardzo istotnego mechanizmu sprzyjającego, a może nawet warunkującego wystąpienie kryzysu – niskiej świadomości spowodowanej wadliwą edukacją społeczeństwa. Częściowo Autor porusza to zagadnienie wskazując na nieformalne (tj. społeczno-polityczne) gwarancje konstytucji, które są ważnym czynnikiem wpływającym na skalę konkretnego kryzysu konstytucyjnego. Jak słusznie dostrzega Habilitant społeczne i polityczne przyzwolenie lub obojętność na naruszenia konstytucji, zawsze (...) prowadzi do usunięcia gwarancji prawnych i instytucjonalnych dlatego uważam, iż kwestia właściwej edukacja prawnej społeczności jest jednym z istotniejszych gwarancji zabezpieczających ustrój przed jego deformacją.

Jako mechanizmy wywołujące i utrzymujące kryzys konstytucyjny Autor wskazuje przede wszystkim niekonstytucyjne działania z zakresu tworzenia i stosowania prawa, co prowadzi do wniosku, że kryzys konstytucyjny zawsze skutkuje, w ujęciu modelowym, zmianami ustrojowymi nieprzewidzianymi w normach obowiązującej konstytucji (s.95 i n.). Na szczególną uwagę zasługują tutaj rozważania dotyczące niekonstytucyjnej i nieformalnej zmiany konstytucji (s.97) jako stanu łagodniejszego z uwagi na jego odwracalny charakter i zmiany postanowień konstytucji z naruszeniem wymaganej procedury nazwanej przez Autora „punktem bez powrotu” (s.99). O ile uprawniony jest pogląd, że uchwalenie zmiany konstytucji z pogwałceniem obowiązujących norm jest stanem pogłębiającym kryzys konstytucyjny to wydaje się, że nawet w takiej sytuacji, przy zaistnieniu określonych okoliczności istnieje możliwość przywrócenia stanu właściwego zwłaszcza, że w rozdziale 5 każdy kryzys konstytucyjny Habilitant uznaje za przejściowy.

Rozważania rozdziału czwartego poświęcone zostały charakterystyce konsekwencji ustrojowych kryzysu konstytucyjnego. Autor przyjmując założenie, że kryzys konstytucyjny jest stanem o charakterze stopniowalnym wskazał, że negatywne skutki ustrojowe kryzysu konstytucyjnego dotyczą przede wszystkim trzech zasadniczych płaszczyzn ustrojowych państwa konstytucyjnego, tj. płaszczyzny praworządności, płaszczyzny mechanizmów demokratycznych oraz płaszczyzny ochrony praw jednostki. Nie sposób nie zgodzić się z poglądem Habilitanta, że występujące dysfunkcje konstytucyjne są równoznaczne z częściową

lub całkowitą deformacją ustroju państwa konstytucyjnego w sferze tworzenia i stosowania prawa.

Bardzo interesujące rozważania zostały zawarte w rozdziale 5 „Sanacja” (ss.131-159). Autor, przyjmując że co od zasady kryzys konstytucyjny ma charakter przejściowy tym samym zakłada, że w zakresie negatywnej sytuacji ustrojowej proces ten jest odwracalny. Stąd też, aby prawidłowo przeprowadzić taki proces należy uprzednio skonkretyzować cele, metody i zakres działań naprawczych. Zgadzam się z Autorem, że dla rozliczenia owych negatywnych działań podstawowe znaczenie ma wymiar sprawiedliwościowy (s.135), ale także funkcja ochronna i prewencyjna. Bezsprzecznie nałożenie na sprawcę obowiązku naprawienia szkody w pewien sposób zaspokaja społeczne poczucie sprawiedliwości. Ale pojęcie to nasuwa wiele wątpliwości odnośnie do jego znaczenia ponieważ istnieją różne „wymiar” społecznego poczucia sprawiedliwości. Autor rozwija to zagadnienie łącząc je z koncepcją modeli tzw. sprawiedliwości tranzycyjnej, jednak rozważania te w tak ogólnym zarysie wywołują pewien niedosyt.

Nie do końca zrozumiałym jest natomiast teza sformułowana przez Autora jakoby „dostrzegalną przyczyną polskiego kryzysu konstytucyjnego po 2015 r. jest w istotnej części negatywny odbiór społeczny Konstytucji z 1997 r. w szczególności w zakresie – po części rzeczywistej, a po części wykreowanej – „pustej” dla wielu osób deklaracji o państwie sprawiedliwości społecznej (...)” (s. 170). Szkoda, że Autor nie rozwinął tej myśli. Mając na uwadze choćby badania przeprowadzone przez CBOS zatytułowane *Polacy o sprawiedliwości społecznej*, możemy wyprowadzić zgoła inne wnioski.

Szczególny walor recenzowanej pracy należy przyznać Zakończeniu. Autor przedstawił w nim podsumowanie wątków teoretycznych analizowanych w monografii, ale co ciekawe omówił także katalog czynników ustrojowych, które pozwalają podjąć próbę przewidzenia powstania kryzysu konstytucyjnego, a dzięki temu także zmniejszyć ryzyko jego wystąpienia.

Treści poszczególnych jednostek redakcyjnych (rozdziałów) oraz wstęp i zakończenie nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że recenzowana monografia powinna być uznana za osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

Monografia stanowi ambitną i skuteczną próbę uporządkowania złożonej i rozległej problematyki kryzysu konstytucyjnego. Jest to jej niewątpliwy walor. Podejmowany w książce temat badawczy oceniam jako ważny, aktualny i interesujący. Jest to problematyka badawcza istotna w kontekście trwającego od kilku lat w Polsce kryzysu konstytucyjnego. Nie jest przesadnym twierdzenie, że jest to monografia otwierająca dyskusję w polskim piśmiennictwie

prawniczym na ten temat. Dla podmiotów toczących spory wokół procedur przywrócenia stanu zgodnego z konstytucją i podjęcia działań mających na celu zabezpieczenia na przyszłość ustroju przed możliwościami jego deformacji recenzowane dzieło powinno być lekturą obowiązkową.

III.

Ocena pozostałych osiągnięć naukowo – badawczych

Poza monografią, wskazaną jako podstawa ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego recenzji podlegają także inne osiągnięcia naukowe dra Wojciecha Mojskiego, w tym działalność publikacyjna, udział w konferencjach ogólnopolskich i międzynarodowych organizowanych przez polskie i zagraniczne uniwersytety.

1. Przedłożone przez Habilitanta pozostałe publikacje stanowią zestaw ponad 30 prac o różnej objętości, charakterze i randze. Są wśród nich rozdziały w monografiach (12), a także artykuły w punktowanych czasopismach (21).

W oparciu o treść załączonego Autoreferatu, ale także lekturę owych publikacji wyróżnić można 4 obszary badawcze Habilitanta (Autor sam wyróżnia 3 takie obszary):

1. problematyka konstytucyjnej i międzynarodowej ochrony wolności i praw jednostki;
2. rozważania dotyczące prawa wyborczego;
3. zagadnienia szczegółowe związane z zasadą decentralizacji władzy publicznej;
4. wybrane kwestie z zakresu teorii konstytucji.

W ramach pierwszego obszaru podejmowane przez Autora badania dotyczą przede wszystkim ochrony wolności wypowiedzi, ochrony niektórych wolności i praw funkcjonariuszy publicznych i osób wykonujących zawody zaufania publicznego, ochrony praw podmiotowych w kontekście kryzysowych zjawisk ustrojowych, a także ochrony innych uprawnień jednostki. Badania nad zagadnieniami z tego obszaru prowadził dr W. Mojski jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora nauk prawnych (19 listopada 2014 r.), a dotyczyły one przede wszystkim zagadnień związanych z ochroną wolności wypowiedzi. Efektem tych badań były cztery publikacje z tego zakresu, tj. *Konstytucyjna swoboda wypowiedzi w wybranych orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2008, tom XI (Vol. XI – 2008), s. 163 – 185, *Prawnokarne ograniczenia wolności wypowiedzi w polskim porządku prawnym. Analiza wybranych przepisów*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2009, tom XII (Vol. XII – 2009), s. 177 – 196, *Problem przestrzegania wymogu proporcjonalności prawnych*

ograniczeń wolności mediów w Polsce, (w:) *Współczesne media – wolne media?*, t. 1, red. I. Hoffman, D. Kępa-Figura, Lublin 2010, s. 128 – 140, *Ochrona wolności wypowiedzi w świetle Uwag Ogólnych Nr 34. Komitetu Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych*, (w:) *Podstawowe zagadnienia konstytucjonalizmu państw współczesnych. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesor Ewie Gdulewicz*, red. R. Mojak, W. Skrzydło, „Studia Iuridica Lublinensia” 2014, Tom XXII, s. 589-602). W tym obszarze badań mieści się także przygotowana przez Pana Doktora dysertacja *Ochrona wolności wypowiedzi w polskim porządku prawnym*, której promotorem była Pani Prof. dr hab. Ewa Gdulewicz, a recenzentami w przewodzie doktorskim: Pan Prof. dr hab. Wiesław Skrzydło i Pan Prof. dr hab. Bogusław Banaszak. Praca ta w wersji zmodyfikowanej została opublikowana jako monografia *Konstytucyjna ochrona wolności wypowiedzi w Polsce*, Lublin 2014. Przywołana publikacja stanowi teoretyczną analizę zagadnień związanych z ochroną wolności wypowiedzi w demokratycznym państwie prawnym chroniącym prawa jednostki.

Publikacje z pierwszego obszaru, które ukazały się już po uzyskaniu stopnia doktora traktowały m.in. o wolności wypowiedzi profesjonalnych prawników świadczących pomoc prawną (*Wolność słowa radcy prawnego*, (w:) *Niezależność radcy prawnego*, red. R. Stankiewicz, T. Niedziński, S. Patyra, Warszawa 2020, s. 35-56). Innym istotnym zagadnieniem w ramach tego obszaru stanowiącym przedmiot analizy Habilitanta jest problematyka ochrony wolności i praw niektórych funkcjonariuszy publicznych i osób wykonujących zawody zaufania publicznego. Pan Doktor między innymi dokonał krytycznej oceny dwóch ustaw nowelizujących w 2018 r. dotychczasowe przepisy dotyczące zasad obniżania uposażenia i diety polskim parlamentarzystom (*Nowe podstawy prawne obniżania uposażenia i diety parlamentarzystom w Polsce (wybrane problemy konstytucyjne)*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2018 r., nr 5(45), s.147-160). Analizował także uwarunkowania i zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej radców prawnych (*Odpowiedzialność dyscyplinarna radców prawnych. Wybrane aspekty konstytucyjne i międzynarodowe*, „Radca prawny. Zeszyty naukowe” 2018 r., nr 4(17), s. 25-36), instytucję apolityczności sędziów, (*Kilka uwag na temat konstytucyjnej regulacji apolityczności sędziów w Polsce*, „Prawo i Polityka” 2019, tom 9, s. 23-30) oraz uprawnienia adwokatów i radców prawnych, którzy sprawują mandat posła lub senatora (*Wykonywanie mandatu parlamentarnego przez adwokatów i radców prawnych w Polsce. Wybrane zagadnienia ustrojowe*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2020 r., nr 1(53), s. 59-74).

Kolejne publikacje pozostające w kręgu praw i wolności człowieka dotyczą funkcjonowania władzy sądowniczej. Są to publikacje traktujące o realizacji konstytucyjnego

prawa do sądu (*Gloss on the Resolution of the formation of the combined Civil Chamber, Criminal Chamber, and Labour Law and Social Security Chamber of the Supreme Court of January 23, 2020, Case BSA I-4110-1/20*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2020 r., nr 5(57), s. 541-551) czy też oceniające polską praktykę prawodawczą związaną z wprowadzaniem ograniczeń uprawnień ekonomicznych jednostek z powodu pandemii koronawirusa (*Podstawowe problemy konstytucyjne ochrony wolności i praw gospodarczych w Polsce w czasie pandemii COVID- 19*, (w:) *System ochrony praw człowieka w Polsce w czasie wyzwań pandemicznych*, tom 3, 15 red. J. Jaskiernia, K. Spryszak, Toruń 2022, s. 497-507).

W innej publikacji z tego obszaru Habilitant przedstawił teoretyczną analizę zagadnienia ochrony praw podmiotowych w faktycznych ramach ustrojowych tzw. demokracji nieliberalnej, która w ocenie dr. W. Mojskiego stanowi jeden z przejawów kryzysu konstytucyjnego (*Ochrona praw człowieka w XXI w. a ustrój demokracji nieliberalnej (perspektywa teoretyczno-konstytucyjna). Zarys problematyki*, (w:) *Wyzwania dla powszechnego systemu ochrony praw człowieka u progu trzeciej dekady XXI wieku*, tom I, red. J. Jaskiernia, K. Spryszak, Toruń 2021, s. 104-115).

Pan Doktor zajmował się także prawami człowieka w kontekście obowiązków władz publicznych. Wskazać tu można publikacje na temat prawa dostępu do wody (*Water security in Poland. Conceptualization and general constitutional conditions*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2019 r., nr 6(52), s. 415-431), konstytucyjnego zakresu odpowiedzialności społecznej przedsiębiorców (*Corporate social responsibility and its constitutional context*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2020 r., nr 6(58), s. 247-259) oraz przeciwdziałaniu przestępstwu znęcania się (*Obowiązki państwa w zakresie przeciwdziałania przestępstwu znęcania się w świetle podstawowych założeń teorii praw człowieka, polskich regulacji konstytucyjnych i standardów międzynarodowych. Zarys problematyki*, (w:) *Znęcanie się*, red. M. Mozgawa, Warszawa 2020, s. 35-48).

Drugi obszar badań obejmuje publikacje z zakresu prawa wyborczego. Ciekawymi zagadnieniami, które analizował Habilitant w tym obszarze są domniemania wyborcze państw demokratycznych, w tym domniemania ważności wyborów i domniemania konstytucyjności procedury wyborczej (*Podstawowe domniemania w procesie weryfikacji wyborów w państwie demokratycznym*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2021 r., nr 4(62), s. 225-234; *Podstawowe domniemania w procesie weryfikacji wyborów w państwie demokratycznym*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2021 r., nr 4(62), s. 225-234), a także kwestia weryfikacji wyborów czy też mechanizmy big data. W kręgu zagadnień dotyczących prawa wyborczego pozostaje także *Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 29 października 2019 r. (INSW*

103/19) „Studia Iuridica Lublinensia” 2019 r., Nr 4, Vol 28, s. 165-176). W innej publikacji Habilitant dokonał krytycznej analizy zmian wprowadzonych do polskiego prawa wyborczego w zakresie kampanii wyborczej i agitacji wyborczej na podstawie ustawy z 11 stycznia 2018 r. nowelizującej Kodeks wyborczy (*Nowelizacja Kodeksu wyborczego w 2018 roku w zakresie kampanii wyborczej i agitacji wyborczej*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2018 r., nr 4(44), s. 87-104).

W zakresie trzeciego obszaru badawczego dr. Wojciecha Mojskiego mieszczą się publikacje poświęcone konstytucyjnym uwarunkowaniom decentralizacji władzy publicznej w tym przede wszystkim funkcjonowania samorządu sędziowskiego, a także prawniczych i nieprawniczych samorządów zawodowych zawodów zaufania publicznego i samorządu terytorialnego (*Wybrane konstytucyjne aspekty funkcjonowania samorządu sędziowskiego w Polsce*, (w:) Samorząd a prawo do sądu, red. J. Sobczak, Lublin 2016, s. 113-123, *Kilka uwag o konstytucyjnym prawie zrzeszania się jednostek samorządu terytorialnego w Polsce*, (w:) Samorzady w procesie decentralizacji władzy publicznej, red. M. Chrzanowski, J. Sobczak, Lublin 2017, s.45-54, *Zarys międzynarodowych regulacji prawnych dotyczących samorządów zawodowych prawników świadczących pomoc prawną*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2019 r., nr 2(48), s. 15-26). W tym obszarze pozostają także publikacje poświęcone podstawom prawnym nadzoru nad gminami w Polsce (Normative model of supervision over the activities of communes in Poland, *Lex Localis* 2020, vol. 18, No. 4, s. 791-805).

Czwarty z wyróżnionych obszarów dotyczy tzw. teorii konstytucji. Mieści on publikacje poświęcone zagadnieniom wykładni konstytucji, a także jej funkcji i gwarancji ustrojowych. Zagadnienia te były szczególnie bliskie Habilitantowi jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora, czego efektem był artykuł *Kilka uwag o przedmiocie i funkcjach kontroli konstytucyjności prawa w Polsce*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2010 r., Nr 2/3, s. 281-289. W kolejnych latach prowadzone przez Habilitanta badania dotyczyły przede wszystkim wykładni konstytucji (*Konstytucyjne uwarunkowania przyjaznej wykładni prawa polskiego, europejskiego i międzynarodowego. Zarys problematyki*, (w:) *25 lat transformacji ustrojowej w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej*, red. E. Gdulewicz, W. Orłowski, S. Patyra, Lublin 2015, s. 377 – 384, *Generalne klauzule odsyłające we współczesnym polskim prawie konstytucyjnym. Zarys problematyki*, „Annales UMCS” 2016, Sectio G, Vol. 64, No 2, s. 151-160). W ramach wskazanego obszaru dr Wojciech Mojski zajmował się także problematyką uwarunkowań obowiązywania, przestrzegania i stosowania oraz zmiany konstytucji (*Economic determinants of constitution*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2022, no 1, vol. 31, s. 125-133, *Analiza kryzysu konstytucyjnego z perspektywy funkcji aksjologicznej konstytucji. Zarys*

podstawowych zagadnień teoretycznych, „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej (Journal of the Polish Section of IVR)” 2022, nr 1(30), s. 55-62,). Szczególne miejsce w tym zakresie przypada publikacjom poświęconym teoretycznej charakterystyce kryzysu konstytucyjnego z perspektywy systemu wartości konstytucyjnych, w tym określenia relacji między uwarunkowaniami zmiany konstytucji a jej stabilnością (*Durability of Constitutional Change. Functional perspective*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2022, nr 2 (66), s. 87-98), a także dotyczące funkcji i gwarancji konstytucji (*Mit odpowiedzialności konstytucyjnej*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2022, nr 4(68), s.41-52).

We wskazanych czterech obszarach badawczych nie mieszczą się publikacje, których wartość merytoryczna jest równie wysoka, a tematyka bardzo interesująca. Są to artykuły poświęcone zagadnieniom dotyczącym ustroju Albanii (*Zasada podziału władzy w Albanii*, (w:) *Zasady podziału władzy we współczesnych państwach europejskich*. Tom II, red. S. Grabowska, R. Grabowski, Rzeszów 2016, s. 257-267, *Immunitet parlamentarny w Albanii*, (w:) *Immunitet parlamentarny w wybranych państwach europejskich*, red. S. Grabowska, J. Juchniewicz, Rzeszów 2017, s. 14-24) oraz tekst z zakresu historii prawa (*Between independence and political subordination. A brief outline of the constitutional history of the judiciary in Poland in the years 1918-2018*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2018 r., nr 6(46), s. 167-176).

2. Z wyróżnionymi wyżej czterema obszarami badawczych koresponduje tematyka wygłaszanych podczas ogólnopolskich i międzynarodowych konferencji organizowanych przez polskie i zagraniczne uniwersytety referatów. Habilitant wygłosił łącznie 23 referaty na konferencjach międzynarodowych i 8 konferencjach ogólnopolskich. Ponadto w ramach innych wystąpień na międzynarodowych i ogólnopolskich konferencjach naukowych i innych wydarzeniach naukowych w postaci głosu w dyskusji lub prowadzenia panelu uczestniczył w 13 takich przedsięwzięciach.

Przykładem wystąpień w ramach pierwszego z wyróżnionych zakresów są m.in. referaty na temat:

- *Kryzys konstytucyjny z perspektywy wykonywania zawodu radcy prawnego* wygłoszony na Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Aktualne problemy zawodów prawniczych”, UTH Radom, Radom, 11 stycznia 2019 r.

- *Paradoksy ustrojowe ochrony wolności słowa we współczesnych demokratycznych państwach prawnych*, II. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „W poszukiwaniu europejskiej doktryny wolności słowa”, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, 24 marca 2017 r.

- *Podstawowe problemy ochrony wolności i praw gospodarczych w Polsce w czasie pandemii COVID-19*, XIII. Międzynarodowa Konferencja Naukowa Praw Człowieka „Ochrona praw

człowieka w czasie wyzwań pandemicznych”, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Warszawa (online), 26-27 kwietnia 2021 r.

- *Ochrona praw człowieka i bezpieczeństwa narodowego w Polsce. Założenia konstytucyjne i podstawowe problemy współczesnej praktyki ustrojowej*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa i Praktyczna „Niepodległość Ukrainy – prawa człowieka i bezpieczeństwo narodowe”, Instytut Nauk Prawnych, Psychologii i Edukacji Innowacyjnej na Politechnice Lwowskiej – Uniwersytecie Narodowym (Ukraina), Lwów (online), 21 maja 2021 r.

- Konstytucyjna regulacja praw człowieka, Ogólnopolska Konferencja Praw Człowieka ELSA „Tezy Równości”, Wydział Prawa i Administracji UMCS, Lublin, 9 maja 2019 r.

W drugim z wskazanych obszarów mieszczą się wystąpienia poświęcone zagadnieniom prawa wyborczego np.:

- *Wybory i prawo wyborcze. Standardy, gwarancje, praktyka*, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, 2-3 marca 2023 r.

- *Wolność wypowiedzi a podmiotowe prawa wyborcze*, LVI. Zjazd Katedr i Zakładów Prawa Konstytucyjnego, Wydział Prawa i Administracji UMCS, Lublin 29-31 maja 2014 r.

- *Problem proporcjonalności wykorzystywania mechanizmów big data w kampanii wyborczej*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Wybory i prawo wyborcze. Standardy, gwarancje, praktyka*, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, 2-3 marca 2023 r.

- *Kampania i agitacja wyborcza po nowelizacji*, Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Prawo wyborcze do organów samorządu terytorialnego po nowelizacji z 2018 r.”, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań, 23 maja 2018 r.

- *Domniemania w procesie weryfikacji wyborów*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa XXII. Seminarium Badaczy Prawa Konstytucyjnego „Proces weryfikacji wyborów”, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Sobótka k. Ostrowa Wielkopolskiego, 21-22 września 2020 r.

- *Obejście prawa wyborczego - istota, formy, skutki ustrojowe*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wybory i prawo wyborcze. Zagadnienia teorii i praktyki”, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań (online), 3-4 marca 2022 r.

W ramach trzeciego obszaru wskazać można wystąpienia dotyczące:

- *Normative model of supervision over the activities of communes in Poland*, International Scientific Conference - Lex localis - Journal of Local Self-Government Annual Conference, Institute for Local Self-Government Maribor (Slovenia) & Maria Curie-Skłodowska University (Poland), 15-16 października 2020 r.

- *Konstytucyjne uwarunkowania decentralizacji polityki zagranicznej Polski*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa XI. Seminarium Badaczy Prawa Konstytucyjnego „Centralizacja a decentralizacja administracji publicznej – 25 lat odnowionego samorządu terytorialnego”, Zakład Systemów Politycznych, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, Obory k. Konstancina-Jeziorny, 15–17 kwietnia 2015 r.

- *Konstytucyjne uwarunkowania decentralizacji polityki zagranicznej Polski*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa XI. Seminarium Badaczy Prawa Konstytucyjnego „Centralizacja a decentralizacja administracji publicznej – 25 lat odnowionego samorządu terytorialnego”,

Zakład Systemów Politycznych, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, Obory k. Konstancina-Jeziorny, 15–17 kwietnia 2015 r.

- *International Scientific Conference - Lex localis - Journal of Local Self-Government Annual Conference*, Institute for Local Self-Government Maribor (Slovenia) & Maria Curie-Skłodowska University (Poland), 15-16 października 2020 r.

Przykładem wystąpień mieszczących się tematycznie w czwartym z wyróżnionych obszarów badawczych są :

- *Systemic Conditions for the Permanence of Changes in the Constitution*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Zmiana konstytucji”, Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Lublin (online), 18 czerwca 2021 r.

- *Kryzys konstytucyjny – podstawowe ustalenia teoretyczne i współczesne doświadczenia ustrojowe Polski*, III. Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Constitutional Reform in Ukraine: Experience of Central and Eastern European Countries”, Instytut Nauk Prawnych, Psychologii i Edukacji Innowacyjnej na Politechnice Lwowskiej – Uniwersytecie Narodowym (Ukraina), Lwów (online), 24 czerwca 2021 r.

- *Klauzule generalne w prawie konstytucyjnym*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Generalne klauzule odsyłające w porządku prawnym- ujęcie systemowo-porównawcze”, Wydział Prawa i Administracji UMCS, Lublin, 14 maja 2015 r.

- *Argumenty aksjologiczne w wykładni postanowień Konstytucji RP*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wykładnia prawa – perspektywa teoretyczna i dogmatyczna”, Wydział Prawa i Administracji UMCS, Lublin, 26 października 2015 r.

- *Domniemanie konstytucyjności prawa – ujęcie teoretycznoprawne*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa XIII. Seminarium Badaczy Prawa Konstytucyjnego „Ślepe ścieżki ewolucji polskiego systemu konstytucyjnego”, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego, Janów Lubelski, 13–15 kwietnia 2016 r.

- *Kryzys konstytucyjny z perspektywy wykonywania zawodu radcy prawnego*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Aktualne problemy zawodów prawniczych”, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Technologiczno- Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu, Radom, 11 stycznia 2019 r.

- *Kiedy dwa plus dwa to pięć, czyli o przekraczaniu granic wykładni konstytucji państwa demokratycznego*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa XX. Seminarium Badaczy Prawa Konstytucyjnego „Granice demokracji”, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, Pierwoszków, 16–18 września 2019 r.

- *Rozliczalność kryzysu konstytucyjnego*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa XXI. Seminarium Badaczy Prawa Konstytucyjnego „Rozliczalność w polityce: iluzja czy złudzenie?”, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, Jedlnia Letnisko, 25-27 czerwca 2020 r.

Ponadto pełnił funkcję moderatora i brał udział w dyskusjach podczas sesji plenarnych i panelowych w ramach konferencji międzynarodowych i ogólnopolskich.

IV.

Inne aktywności naukowe

W ramach pozostałej aktywności naukowo-badawczej warto wskazać, że dr Wojciech Mojski był współredaktorem naukowym recenzowanej monografii *Ochrona bezpieczeństwa państwa i praw jednostki w sytuacjach kryzysowych*, red. K. Bała, M. Chrzanowski, W. Mojski, Lublin 2022. W 2022 r. Pełnił funkcje redaktora naukowego nr 5(69) „Przeglądu Prawa Konstytucyjnego”. Uczestniczył łącznie w 9 komitetach organizacyjnych lub naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych.

Ponadto Habilitant zrealizował projekt *Gry konstytucyjne. Ocena przydatności teorii gier do analizy procesu tworzenia i stosowania konstytucji* w ramach grantu przyznanego przez Narodowe Centrum Nauk MINIATURA-4, ID: 494721 (2020-12-12 – 2022-11-22). W ramach tego grantu odbył zagraniczny wyjazd konsultacyjny na Wydział Prawa Katolickiego Uniwersytetu Lowańskiego w Belgii, gdzie omówił te zagadnienia z pracownikami naukowymi Centrum Teorii Prawa i Prawoznawstwa Empirycznego. Odbył także staż w Katedrze Teorii i Filozofii Prawa, Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego, Instytutu Nauk Prawnych, Psychologii i Edukacji Innowacyjnej na Politechnice Lwowskiej – Uniwersytecie Narodowym – w okresie od 23 marca 2021 r. do 26 maja 2021 r.. Tematem badań tam prowadzonych był *Kryzys konstytucyjny w perspektywie teorii konstytucji: polskie i ukraińskie uwarunkowania i doświadczenia ustrojowe*.

Dr Wojciech Mojski jest autorem wielu ekspertyz lub innych opracowań wykonanych na zamówienie instytucji publicznych (42) lub przedsiębiorców (69).

Poza wyżej wskazanymi aktywnościami naukowo-badawczymi Habilitant podejmował także szereg innych działań mających na celu rozwój naukowy. Wskazać tu można udział w pracach Kolegium Redakcyjnego czasopisma naukowego „Prawo i Polityka” (20 punktów - zgodnie z Komunikatem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 17 lipca 2023 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych). Ponadto pełnił funkcję recenzenta – łącznie piętnastu artykułów złożonych do polskich czasopism naukowych, w tym:

- dwanaście recenzji artykułów złożonych do „Przeglądu Prawa Konstytucyjnego”,
- jednego opracowania złożonego do „Przeglądu Europejskiego”,
- jednego do „Internetowego Przeglądu Prawniczego Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego”,
- jednego złożonego do studenckiego czasopisma „Paragraf. Studia z Prawa i Administracji”.

Uczestniczył w pracach komitetów organizacyjnych i naukowych międzynarodowych i ogólnopolskich konferencji naukowych.

V.

Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne oraz popularyzujące naukę

Dr Wojciech Mojski zatrudniony jest (od 1 października 2006 r.) w Katedrze Prawa Konstytucyjnego UMCS początkowo na stanowisku asystenta, a następnie ((od 1 października 2016 r.) adiunkta.

W okresie tym prowadził zajęcia dydaktyczne w formie ćwiczeń, wykładów oraz konwersatoriów z zakresu przedmiotów podstawowych, kierunkowych i monograficznych dla studentów różnych kierunków studiów w tym studiów podyplomowych, a także seminariów na Wydziale Prawa i Administracji UMCS. Dotychczas prowadził zajęcia z następujących przedmiotów: Prawo konstytucyjne, Prawo parlamentarne, Prawo wyborcze i referendalne, Konstytucyjny system organów państwa, Zasady ustroju politycznego państwa, Ustroje państw współczesnych, Ustroje państw Unii Europejskiej, Bezpieczeństwo wewnętrzne a konstytucyjna ochrona praw jednostki, Społeczna gospodarka rynkowa w modelach konstytucyjnych, Konstytucyjne prawa i wolności gospodarcze, Zasady ustroju gospodarczego Polski. Wielość i różnorodność prowadzonych przez Habilitanta zajęć świadczy o jego rozległej wiedzy i dużym doświadczeniu dydaktycznym o czym świadczą uzyskiwane przez Habilitanta bardzo wysokie oceny studentów i przełożonych (wyniki ocen ankietowych studentów mieszczą się w przedziale 5,0 – 6,0). Ponadto dr W.Mojski prowadził zajęcia w ramach programu Erasmus: – Freedom of Expression in the Constitutional Tribunal of the Republic of Poland and European Court of Human Rights Jurisprudence. Dotychczas pod jego kierunkiem powstało 58 prac dyplomowych (licencjackich) i 44 prace magisterskie. Pełniłem również funkcję recenzenta 78 prac licencjackich i 41 prac magisterskich. Ponadto był członkiem 2 komisji egzaminacyjnych w postępowaniu o nadanie stopnia licencjata. Habilitant pełnił także funkcję opiekuna kierunku prawo stacjonarne (2009), a także opiekuna praktyk studenckich na kierunkach: administracja i prawno-administracyjny, studia stacjonarne I i II stopnia (2017-2020). Był też członkiem Wydziałowego Zespół ds. praktyk studenckich (2019/2020).

Ponadto pełnił funkcję promotora pomocniczego w przewodzie doktorskim Pani dr Katarzyny Szarek-Morajko, która w 2017 r. obroniła pracę doktorską pt. „Administracja wyborcza w Polsce” (promotor: Pan dr hab. Wojciech Orłowski, prof. UMCS). Od 2021 r. jest promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim Pani mgr Pauliny Augustyn, która pod

kierunkiem Pana dr. hab. Grzegorza Koksanowicza, prof. UMCS, przygotowuje rozprawę doktorską pod tytułem „Ograniczenia praw człowieka w Polsce w czasie pandemii COVID-19”.

Pozytywnie należy ocenić fakt, że Habilitant jest współautorem podręcznika akademickiego *Konstytucyjny system organów państwowych*, red. E. Gdulewicz, Lublin 2009 (aktualizacja 2015) – Rozdział IX. Władza wykonawcza – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej oraz autorem materiałów dydaktycznych do e-learningu z zakresu prawa konstytucyjnego dotyczących ustroju sądów i trybunałów w Polsce (2011).

Od 2021 r. corocznie współuczestniczy w organizacji Forum Młodych Konstytucjonalistów. Współpracuje z lubelską grupą lokalną i z zarządem krajowym Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Prawa - ELSA Poland. Także od 2021 r. pełni rolę opiekuna merytorycznego cyklicznych opinii, stanowisk i glos przygotowywanych przez Komitet Prawny ELSA Poland

Docenić należy także aktywności dydaktyczne Habilitanta realizowane poza strukturami akademickimi w tym wykłady dla aplikantów notarialnych Izby Notarialnej w Lublinie z przedmiotu Prawo o ustroju sądów powszechnych i innych organów ochrony prawnej, a także z przedmiotu Prawo konstytucyjne czy współprowadzenie szkoleń dla pracowników organów samorządu terytorialnego z zakresu tworzenia aktów prawa miejscowego „Skuteczne tworzenie aktów prawa miejscowego dla organów jednostek samorządu terytorialnego” (Lublin 2015).

Pozytywnie ocenić należy ponadto działalność organizatorską dr. Wojciech Mojskiego. W jej ramach w latach 2012-2020 wykonywał obowiązki katedralnego koordynatora ds. sylabusów, a od 2020 r. pełni obowiązki katedralnego przedstawiciela ds. parametryzacji badań. Wielokrotnie był członkiem wydziałowej komisji rekrutacyjnej, a w roku akademickim 2017/2018 członkiem wydziałowego zespołu ds. sylabusów. W kadencji 2020-2024 pełni obowiązki Przewodniczącego Uczelnianej Komisji Wyborczej UMCS, a także członkiem Senackiej Komisji Statutowej UMCS w kadencji 2020-2024. Pełni funkcję Przewodniczącego Zespołu ds. opracowania regulaminu wyborczego UMCS.

Istotne miejsce w podejmowanych przez habilitanta aktywnościach zajmuje działalność popularyzatorska. Wskazać tu można działania mające na celu popularyzację edukacji prawnej wśród uczniów i dodatkową aktywność wśród studentów. Był członkiem jury XI. Okręgowej Olimpiady Wiedzy o Prawie, a także przedstawiał prelekcje o prawach i wolnościach uczniów szkół (np. w Szkole Podstawowej w Wąwolnicy i w Ośrodku Szkolno- Wychowawczym dla Dzieci i Młodzieży Słabowidzącej w Lublinie), członkiem jury w ogólnopolskim konkursie studenckim „Ja, Obywatel” organizowanym przez organizację pozarządową Fundacja Instytut Kreatorów Przyszłości w Lublinie. Sprawował też opiekę merytoryczną nad drużyną WPiA

UMCS w IV. Edycji Konstytucyjnego Turnieju Sądowego organizowanego przez Stowarzyszenie im. Prof. Zbigniewa Hołdy – drużyna zajęła 3. miejsce w lidze studenckiej. Ponadto brał czynny udział w dyskusjach eksperckich oraz w warsztatach praktycznych z zakresu prawa jako prelegent i prowadzący zajęcia.

Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego oraz The International Association of Constitutional Law (IACL).

Praca dydaktyczna i organizatorska Habilitanta została doceniona także przez Rektora UMCS – w postaci łącznie 7 nagród zespołowych lub indywidualnych.

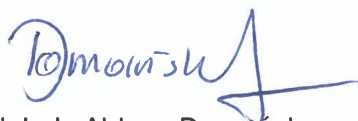
VI.

Konkluzja

Podsumowując ocenę osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizatorskich dr. Wojciecha Mojskiego w tym w szczególności przygotowaną przez niego monografię *Kryzys konstytucyjny. Zagadnienia teorii konstytucji*, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2023, ss.226, ISBN 978-83-227-9705-1, wskazaną przez Habilitanta jako główne osiągnięcie naukowe w rozumieniu art. 219 ust 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. – Dz. U. z 2023 r. poz. 742e zm.) stwierdzam co następuje:

- 1) Osiągnięcia naukowe dr. Wojciecha Mojskiego wypełniają przesłankę określoną w powołanym wyżej przepisie, co oznacza, że stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne.
- 2) Od czasu uzyskania stopnia doktora wykazał się istotną aktywnością naukową, dydaktyczną, organizatorską na rzecz nauki i jej popularyzacji.

Mając powyższe na względzie wnoszę o kontynuowanie dalszych czynności postępowania w sprawie nadania dr. Wojciechowi Mojskiemu stopnia naukowego doktora habilitowanego

dr hab. Aldona Domańska, prof. UŁ

Łódź, dnia 20 marca 2024